

Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України
Кафедра перекладу та іноземних мов

Затверджую:

Перший проректор
професор В.П. Іващенко
«_10_» _04._2018 р.

Програма навчальної дисципліни

Перекладацький аналіз технічних текстів (англ.)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови

Освітній рівень: Перший бакалаврський

Опис дисципліни навчального курсу

Загальна характеристика навчальної дисципліни	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Тип навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 6 Кількість модулів: 6 Загальна кількість годин на вивчення дисципліни: 180 з них: практичних: 80 самостійна робота студента: 100 Кількість аудиторних годин на тиждень: 5 Кількість годин самостійної роботи студента на тиждень: 6,25	Шифр та назва спеціальності спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська галузі знань 03 «Гуманітарні науки» Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»	Вибірковий компонент циклу професійної підготовки Курс: IV Семестр: VII, чверті XIII, XIV. Вид контролю: екзамен

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Перекладацький аналіз технічних текстів (англ.)» входить до циклу професійної підготовки освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови» і забезпечує базову частину вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Викладається на IV курсі (VII семестр, 13,14 чверті) та завершується екзаменом.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Перекладацький аналіз технічних текстів (англ.)» є алгоритми роботи над перекладом науково-технічних текстів з використанням інформаційних технологій.

Навчання відбувається у формі аудиторних (практичних) занять та самостійної роботи.

Мета курсу: ознайомити студентів алгоритмами роботи над перекладом науково-технічних текстів з використанням інформаційних технологій.

Цілі курсу:

- ознайомлення із сучасними інтернет-технологіями у галузі технічного перекладу;
- засвоєння алгоритму роботи над письмовим перекладом науково-технічних текстів з використанням сучасних досягнень сфери інтернет-технологій;
- вироблення навичок адекватного перекладу науково-технічних текстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Перекладацький аналіз технічних текстів (англ.)» студенти опановують такі **фахові компетентності:**

- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань технічного перекладу;
- здатність використовувати в професійній діяльності технічного перекладача знання про мову як особливу знакову систему;
- здатність здійснювати галузевий переклад з англійської мови на українську.

Програмою дисципліни передбачено наступні **результати навчання**:

- вміти організувати процес свого навчання й самоосвіти;
- вміти використовувати інтернет-технології на передтекстовому та післятекстовому етапах роботи з автентичним англійським науково-технічним текстом, що підлягає перекладу;
- вміти здійснювати локалізацію науково-технічних тестів;
- знати програми автоматичного перекладу текстів та помилки, що виникають внаслідок їх використання;
- вміти оцінювати якість перекладу;
- вміти вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань перекладу, зокрема в галузі металургійної промисловості.

Критерії успішності – отримання позитивної оцінки при написанні модульних контрольних робіт.

Засоби діагностики успішності навчання – комплект модульних контрольних робіт.

Зв'язок з іншими дисциплінами – курс логічно пов'язаний з такими обов'язковими компонентами освітньо-професійної програми, як «Практика перекладу з англійської мови», «Проблеми перекладу науково-технічної літератури», «Основи редагування перекладів», «Редагування технічного перекладу». Мови викладання – українська, англійська.

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверть	
		1	2
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	180	90	90
Аудиторні заняття, з них:	80	40	40
Лекції	0	0	0
Практичні заняття	80	40	40
Самостійна робота, у тому числі при:	100	50	50
підготовці до аудиторних занять	40	20	20
підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	18	9	9
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	42	21	21
Заходи семестрового контролю		екзамен	екзамен

Зміст дисципліни

Модуль	Тема заняття та обсяг, годин	Шифр змістового модуля	Захід модульного контролю
1	Передперекладацький аналіз автентичного технічного тексту.		
	<p>Практичні заняття</p> <p>1. Передперекладацький аналіз автентичного технічного тексту. 6</p> <p>2. Автоматичний аналіз науково-технічного тексту. 4</p> <p>3. Укладання анотованого списку інформаційних ресурсів. 4</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Контент-аналіз на інформаційно-аналітичному етапі роботи з текстом. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 3</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Модульна контрольна робота
2	Етап перекладу науково-технічного тексту.		
	<p>Практичні заняття</p> <p>1. Етап перекладу науково-технічного тексту.</p> <p>2. Створення тексту перекладу науково-технічного тексту. 4</p> <p>3. Переклад текстової частини графічних об'єктів. 6</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Місце перекладного словника в процесі перекладу. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 3</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Модульна контрольна робота
3	Перевірка та редагування перекладу науково-технічного тексту.		
	<p>Практичні заняття</p> <p>1. Перевірка та редагування перекладу науково-технічного тексту. 4</p> <p>2. Корегування тексту 6</p> <p>3. Оцінка якості перекладу. 4</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Співвіднесеність термінів і понять. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 3</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Екзамен
4	Помилки автоматичного аналізу.		
	<p>Практичні заняття</p> <p>1. Помилки автоматичного аналізу. (Лексичні та морфологічні різновиди помилок при машинному перекладі) 4</p> <p>2. Помилки автоматичного аналізу. 4</p>		Модульна контрольна робота

	<p>(Синтаксичні та текстові різновиди помилок при машинному перекладі)</p> <p>3. Помилки автоматичного аналізу (Текстові, семантичні, синтаксичні, морфологічні, лексичні) 4</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Корпусна лінгвістика і переклад. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 5</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		
5	<p>Культурно-специфічна складова науково-технічних текстів.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>1. Культурно-специфічна складова науково-технічних текстів. 4</p> <p>2. Локалізація науково-технічних текстів. 6</p> <p>3. Інтернаціоналізація культурно-специфічної інформації в науково-технічних текстах. 4</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Стратегія дометикації при перекладі науково-технічних текстів. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 3</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Модульна контрольна робота
6	<p>Програми автоматичного перекладу.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>1. Програми автоматичного перекладу. 4</p> <p>2. Сервісні програми. 4</p> <p>3. Системи класу Translation Memory. 4</p> <p>Самостійна робота <i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Перекладацькі задачі, що потребують пошуку в глобальній мережі Інтернет. 7</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 5</p> <p>Підготовка до модульних контрольних та складання екзамену 6</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Екзамен

Практичний курс 80 годин

№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Передперекладацький аналіз автентичного технічного тексту. Сприйняття науково-технічного тексту. Програми для комп'ютерного читання текстів (європейська технологія скорочитання Spritz, Ssreader). Алгоритми інформаційно-довідкового та термінологічного пошуку. Формування інформаційного запиту. Вибір оптимальних інформаційних технологій для пошуку. Об'єктивна оцінка релевантності отриманих посилань за допомогою TF*IDF-методу. Метапошукові системи Copernic та Clusty.com. Електронні словники та енциклопедії. Електронні бібліотеки та галузеві сайти. Рекомендації для активного пошуку інформації.</p>	6
2	<p>Автоматичний аналіз науково-технічного тексту. Використання засобів автоматичного аналізу тексту у професійній діяльності галузевого перекладача (TextAnalyst, Pertinence summarizer).</p>	4
3	<p>Укладання анотованого списку інформаційних ресурсів. Вибір стратегії перекладу. Програми-менеджери посилань. Текстові редактори.</p>	4
4	<p>Етап перекладу науково-технічного тексту. Підбір перекладацьких відповідників та еквівалентів. Використання електронних словників та систем термінологічного забезпечення.</p>	4
5	<p>Створення тексту перекладу науково-технічного тексту. Текстові редактори Microsoft Word, PolyEdit. Вилучення термінів і словосполучень у програмі SimpleConcordance Program.</p>	4
6	<p>Переклад текстової частини графічних об'єктів. Мовний транслятор AutoCAD Mechanical. Програма перекладу інформації у програмі AutoCAD.</p>	6
7	<p>Перевірка та редагування перекладу науково-технічного тексту. Перевірка адекватності термінології, її уніфікація. Редакторське читання. Уточнення формулювань лексичних одиниць.</p>	4
8	<p>Корегування тексту. Сервіси та інструменти для перевірки граматики, орфографії та пунктуації тексту. Автоматичне редагування перекладів.</p>	6
9	<p>Оцінка якості перекладу. Оцінка адекватності і точності перекладу науково-технічного тексту. Його відповідність міжнародним та національним стандартам.</p>	4
10	<p>Помилки автоматичного аналізу. Лексичні та морфологічні різновиди помилок при машинному перекладі.</p>	4
11	<p>Помилки автоматичного аналізу. Синтаксичні та текстові різновиди помилок при машинному перекладі.</p>	4
12	<p>Помилки автоматичного синтезу. Текстові, семантичні, синтаксичні, морфологічні, лексичні.</p>	4
13	<p>Культурно-специфічна складова науково-технічних текстів. Система одиниць вимірювання. Стилiстичні особливості. Аббревіатури. Національні стандарти і технічні умови.</p>	4
14	<p>Локалізація науково-технічних текстів. Вимоги до локалізації. Поверхова і глибинна локалізація.</p>	6
15	<p>Інтернаціоналізація культурно-специфічної інформації в науково-технічних текстах. Вимоги до інтернаціоналізації культурно-специфічної інформації в науково-технічних текстах.</p>	4
16	<p>Програми автоматичного перекладу. Практичне використання системи Trados Freelance.</p>	4

17	Сервісні програми. Програма TagEditor.	4
18	Системи класу Translation Memory. Personal Translator, Translation Manager, EUROLANG OPTIMIZER, Transit, TermStar, WebTerm та ін.	4

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях – 42 години

№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Контент-аналіз на інформаційно-аналітичному етапі роботи з текстом [5; 11].	7
2	Місце перекладного словника в процесі перекладу [11, с. 181].	7
3	Співвіднесеність термінів і понять [11, с. 128].	7
4	Корпусна лінгвістика і переклад [5].	7
5	Стратегія дометикації при перекладі науково-технічних текстів [6, с. 155-158].	7
6	Перекладацькі задачі, що потребують пошуку в глобальній мережі Інтернет [5; 11].	7

Рекомендована література

1. Алексеева И.С. Профессиональное обучение переводчика: учеб. пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И.С. Алексеев. – СПб.: Союз, 2001. – 288 с.
2. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика / И.С. Алексеев. – СПб., 2008. – 288 с.
3. Алексеева И.С. Текст и перевод. Вопросы теории / И.С. Алексеев. – М.: Междунар. отношения, 2008. – 184 с.
4. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: учеб. пособие. Изд. 5-е, испр. / В.В. Алимов. – М.: КомКнига, 2009. – 160 с.
5. Адонина М.Ю., Жабо Н.И. Использование информационных технологий при переводе научно-технических текстов. Теоретические и практические материалы для студентов экологического факультета / М.Ю. Адонина, Н.И. Жабо. – КИЯ экологического факультета, 2015. – 43 с.
6. Еррера Мендісабаль А. В. Особливості відтворення культурно-специфічної інформації в технічних документах / А. В. Еррера Мендісабаль // Філологічні науки. – 2017. – Книга 1. – С. 155-158.

7. Гавриленко Н. Н. Информационносправочный и терминологический поиск в деятельности переводчика текстов по специальности / Н.Н. Гавриленко // Вестник РУДН, серия Вопросы образования: языки и специальность, 2009, № 1. – С. 54-60. – Режим доступа: <file:///C:/Users/home/Downloads/2206-1688-1-PB.pdf>

8. Карабан В.І. Переклад наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В.І. Карабан. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.

9. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / В.Н. Комиссаров. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.

10. Лінгвістичні аспекти стандартизації української термінології: метод. рек. для викладачів усіх спец. / уклад. В. В. Дубічинський, О. М. Кримець; Нац. техн. ун-т «Харківський політехнічний ін-т». – Х.: НТУ «ХПІ», 2003. – 27 с.

11. Семенов А.Л. Современные информационные технологии и перевод: учеб. пособие для студ. перевод. фак. высш. учеб. заведений / А.Л. Семенов. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 224 с.

Укладач:

к. філол. н., доц.

Г.М. Пасько

Завідувач кафедри перекладу та іноземних мов:

В.В. Прутчикова

Програму затверджено на засіданні НМК за спеціальністю
035 Філологія

Протокол № 4 від 05.04. 2018 року

Голова НМК:

В.В. Прутчикова

Узгоджено:

Начальник навчального відділу:

В.Б. Пульпінський